

21 JUN 2002

COMMUNITY KEY PERSON EMPOWERMENT
FOR LEPTOSPIROSIS PREVENTION AND CONTROL
IN MUANG DISTRICT CHAIYAPHUM PROVINCE

SOMYING AKKATHAM

๔

With compliments
of

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF SCIENCE (PUBLIC HEALTH)
MAJOR IN HEALTH EDUCATION AND BEHAVIORAL SCIENCES
FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY

2002

ISBN 974-04-1500-8

COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY

TH
S697c
2002
C.2

Copyright by Mahidol University

4236383 PPH/M : MAJOR: HEALTH EDUCATION AND BEHAVIORAL
SCIENCE; M.Sc. (PUBLIC HEALTH)

KEY WORDS : EMPOWERMENT / PREVENTION AND CONTROL /
LEPTOSPIROSIS

SOMYING AKKATHAM : COMMUNITY KEY PERSON EMPOWER-
MENT FOR LEPTOSPIROSIS PREVENTION AND CONTROL IN MUANG
DISTRICT CHAIYAPHUM PROVINCE. THESIS ADVISORS : NIRAT IMAMEE,
Ph.D., WASANA JUNSAWANG, M.A., PRAYAD DANGSUPA, M.Sc. 97 P.
ISBN 974-04-1500-8

Leptospirosis is still one of the public health problems which need to be prevented and controlled since contact cases have been increasing, especially among the age group of 12 to 44 years. The objective of this quasi-experimental research was to study the effectiveness of an empowerment program in which the Appreciation Influence Control (AIC) concepts were applied. The program was designed for 27 community leaders to perform prevention and control of Leptospirosis. The community leaders comprised the village headman, community health volunteers, members of the housewives group and members of the community saving fund group. They were required to participate in the empowerment program for 12 weeks. A self-administered questionnaire was used to collect data, both before and after experimentation. Informal talks and participatory observation of the experimental activities were also used to collect qualitative data. The project was followed up on five subsequent occasions.

Research results reveal that after the implementation of the empowerment program among the community leaders, the leaders gained more knowledge, had better perception regarding susceptibility, severity and self-efficacy, and performed better prevention and control behaviors in relation to Leptospirosis than before the experiment with; statistically significant difference. The leaders could implement the Leptospirosis project as planned. It was also found that the sampling group of people in the experimental village had significantly better knowledge of Leptospirosis prevention and control behaviors than before the experiment. Regarding the performance satisfaction of the leaders, a statistically significant difference between the experiment and the control groups was not found. These research results indicate that empowerment programs with the AIC concepts should be used in other similar areas.

4236383 PHPH/M : สาขาวิชาเอก : สุขศึกษาและพฤติกรรมศาสตร์ ; วท.ม.(สาธารณสุขศาสตร์)

สมหญิง ธรรมธรรม : การสร้างพลังแกนนำชุมชนในการป้องกันและควบคุมโรคเลปโตสไปโรซิส อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ (COMMUNITY KEY PERSON EMPOWERMENT FOR LEPTOSPIROSIS PREVENTION AND CONTROL MUANG DISTRICT, CHAIYAPHUM PROVINCE) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : นิรัตน์ อิมามิ, Ph.D., วาสนา จันทร์สว่าง, ศศ.ม., ประหยัด แดงสุภา, วท.ม. 97 หน้า ISBN 974-04-1500-8

โรคเลปโตสไปโรซิส ยังคงเป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญที่ต้องป้องกันควบคุม เนื่องจากมีจำนวนผู้สัมผัสเชื้อเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ โดยเฉพาะในกลุ่มอายุ 12-44 ปี การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิผลของโปรแกรมการสร้างพลังที่ประยุกต์แนวคิดของ AIC (Appreciation Influence Control) ในการป้องกันและควบคุมโรคเลปโตสไปโรซิส โดยแกนนำชุมชน ซึ่งประกอบด้วยผู้ใหญ่บ้าน อาสาสมัครสาธารณสุขชุมชน สมาชิกกลุ่มแม่บ้านและกลุ่มออมทรัพย์ประจำชุมชนจำนวน 27 คน ที่เข้าร่วมโปรแกรมการสร้างพลังเป็นเวลา 12 สัปดาห์ รวบรวมข้อมูล ด้วยใช้แบบสอบถามทั้งก่อนและหลังการทดลอง รวมทั้งการรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยวิธีการสนทนาแบบไม่เป็นทางการ การสังเกตแบบมีส่วนร่วมในกิจกรรมการทดลอง มีการติดตามประเมินผลการดำเนินโครงการ 5 ครั้ง

ผลการวิจัยพบว่า หลังดำเนินการทดลองโปรแกรมการสร้างพลังในกลุ่มแกนนำชุมชนในการป้องกันและควบคุมโรคเลปโตสไปโรซิส มีผลทำให้แกนนำชุมชน มีความรู้ การรับรู้โอกาส เสี่ยงและความรุนแรงของโรค ความคาดหวังในความสามารถของตนเอง และพฤติกรรมป้องกันและควบคุมโรคเลปโตสไปโรซิสมากกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แกนนำชุมชนสามารถวางแผนและดำเนินโครงการตามที่ได้กำหนดไว้ได้ นอกจากนี้ยังพบว่า ประชาชนกลุ่มตัวอย่างในหมู่บ้านทดลองมีความรู้และพฤติกรรมในการป้องกันและควบคุมโรค เลปโตสไปโรซิสดีขึ้นกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเช่นเดียวกัน ส่วนในเรื่องความพึงพอใจในการดำเนินงานของแกนนำชุมชนนั้น ไม่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าการนำรูปแบบการสร้างพลังมาประยุกต์ใช้ร่วมกับกระบวนการ AIC ทำให้ชุมชนสามารถวางแผนการป้องกันและควบคุมโรคเลปโตสไปโรซิส ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นจึงควรนำวิธีการนี้ไปประยุกต์ใช้ในพื้นที่อื่น ๆ ที่ใกล้เคียงกันต่อไป